Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францішканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Адміністрациі „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Рада державна.

На засѣданю Палаты пословъ дня 30 с. м. вôдповѣвъ міністеръ Штайнбахъ на интерпеляцію п. Кірле въ справѣ вôдносинъ граничныхъ зъ Баваріею. Вывôзъ напои худобы до Баваріѣ розвиває ся все въ рамахъ приписôвъ уставы о заразѣ худобы въ державѣ нѣмецкôй и на опертыхъ на нѣй специяльныхъ розпоряджѣняхъ.

Міністеръ скарбу предкладає додатокъ до преліминаря, збôльшаючій выдатки въ роздѣлѣ „довгъ державный“, и покрытє въ роздѣлѣ „загальный зарядъ касы“, кожде о 2.062.000 зр.

П. Соммаруґа интерпелювавъ, чи правительство задумує спонукати уряды депозитôвъ судовыхъ, щобы провізію, припадаючу въ хоснъ тыхъ урядôвъ за цѣнни паперы, представленѣ до конверзіѣ, роздѣлити помѣжь поодинокѣ касы депозитовѣ.

На интерпеляцію посла Біянкініого въ справѣ будьто бы неправного переслѣдованя „кроацкого клюбу“, заявивъ ґр. Таффе, що дотычне розпоряджѣнє староствъ въ Метковицяхъ и Имоши єсть оправдане параґрафомъ 105 громадскои ординаціѣ.

На интерпеляцію п. Люеґера, котрый жадавъ для товариствъ, що занимають ся обезпеченями, установъ окремыхъ, вôдповѣдно укваліфікованыхъ урядникôвъ для выготовлюваня технічныхъ обчислень, вôдповѣвъ ґр. Таффе, що гадку сю розважають докладно въ міністерствѣ и що єсть замѣръ завести испыты для особъ, способныхъ заняти такѣ посады.

При специяльнôй дебатѣ надъ буджетомъ міністерства просвѣты, а именно надъ титуломъ: „зарядъ центральный“, промавлявъ пос. Соколъ (Молодочехъ) и жалувавъ ся на упослѣдженє школьництва у Славянъ. Засадою правительства єсть: Чимъ бôльше Славянъ, тымъ менше школъ. Такъ само не мають Славяне и на Угорщинѣ нѣякои опѣки; 18 міліоновъ Славянъ въ Австро-Угорщинѣ выставленѣ на небезпечнôсть и ихъ заєдно дразнять.

Пос. Кронаветтеръ назвавъ послѣдну бесѣду дра Ґавча капітуляціею передъ клерикалізмомъ и доказувавъ, що реакція поступає дуже скоро. Робôтники не суть анѣ клерикалами анѣ антісемітами; суть ними лишь малѣ промысловцѣ, урядники и учителѣ, и то зъ еґоізму. — Пос. Децъ говоривъ противъ основаня ческои школы народнои и школы промысловои въ Ґмундъ. — Пос. Ебенгохъ заявивъ, що партія консервативна застерѣгає собѣ на пôзнѣйше поставити внесенє въ справѣ школьнôй.

П. Масаржікъ выказувавъ хибы выплываючѣ зъ переповненя школъ и перетяженя силъ учительскихъ. Заведенє вѣроисповѣдныхъ школъ стремить до перевороту въ цѣлôмъ поглядѣ на свѣтъ. Бесѣдникъ и его партія хотять однакожь свободы особливо на поли школьництва.

По сѣмъ перервано дебату. Пос. Штайнвендеръ интерпелювавъ міністерство фінансôвъ въ справѣ змонополізованя рафінерій нафты, щобы тымъ способомъ забезпечити жителѣвъ и фінансы державы вôдъ картелѣвъ великихъ продуцентôвъ. — Слѣдующе засѣданє назначено на нинѣ.

Революція въ Гаваі.

Королевство Гаваі (осторовы Сендвічь, въ Тихôмъ океанѣ, столиця Гонолюлю на Островци Оагу) перебуло також революцію, котра змела зъ престола тамошну королеву Ліліуокаляні зъ папуючои родины Капаакса молодшои сестры померлого короля Калякауы. Посольство, выслане провізоричнымъ правительствомъ гавайскимъ до правительства Сполученыхъ Державъ, въ справѣ прилученя сихъ островôвъ до Америки, приѣхало вже до Санъ-Франціско и поѣхало зъ вôдси до Вашінґтону. Революція вôдбула ся безъ всякого проливу крови. На жаданє американьского консуля прибуло на островы 300 воякôвъ американьскои маринарки.

Островы Сендвічь займають просторъ 16.946 кільометрôвъ квадратовыхъ. Після послѣдного народочисленя въ грудни 1890 р. було на островахъ 34.436 мѣсцевыхъ уроженцѣвъ, 6186 мѣшанцѣвъ, 21.119 бѣлыхъ, 15.301 Хинцѣвъ, 12.360 Японцѣвъ и 488 зъ племени, яке жиє на полудневыхъ островахъ. Бѣла раса складає ся зъ 8.602 Португальцѣвъ, 1928 Американцѣвъ, 1344 Анґлічанъ, 1034 Нѣмцѣвъ, 227 Норвежцѣвъ и 72 Французôвъ.

Островы Сендвічскѣ вôдзначають ся великою урожайностію и дуже хорошимъ кліматомъ. Тамошнѣ уроженцѣ вôдзначають ся великою интеліґенціею и красою тѣла, але вымирають чимъ разъ бôльше. Найбôльше гинуть они на проказу, котру занесли туды Хинцѣ. Прокаженыхъ звозять зô всѣхъ островôвъ на островъ Мольокаі и тамъ доживають они свого вѣку въ тяжкихъ мукахъ.

Королева Ліліуокаляні вступила була по смерти свого брата Калякауы дня 20 сѣчня 1891 р. на престолъ и панувала всего лишь два роки. Она вôддала ся була за Американця Джона Домініса, але передъ пôвтора рокомъ повдовѣла. Въ Гонолюлю, мѣстѣ дуже краснôмъ, числячôмъ около 30.000 людей мешкала она въ величавôй палатѣ, котру выставивъ бувъ еще єѣ братъ зовсѣмъ на ладъ европейскій.

Революція на Сендвічскихъ островахъ єсть очевидно дѣломъ Американцѣвъ, котрі вже

---

2)

Родина Бардіѣвъ.

Новеля М. Йокая.

(Дальше).

Листє зъ деревъ почало опадати.

Въ однôй комнатѣ палаты Бардіѣвъ бачимо того рослого аристократа зъ тымъ сыномъ, двайцятилѣтнымъ молодцемъ.

Батько проходжує ся нагально по комнатѣ, сынъ стоить у вôкнѣ въ мундурѣ войсковôмъ. Сивый дольманъ зъ червоными шнурами, червоне чако въ трибарвною китою держить въ рукахъ, при боцѣ блыскуча сталева шабля. Такій бувъ уніформъ гузарôвъ Матвѣя.

Сынъ прийшовъ попращати ся зъ батькомъ, закимъ стане до борбы. Противъ волѣ батька вступивъ въ Клявзенбурзѣ до кôнноты добровольцѣвъ. Батько ходить скоро по комнатѣ.

— Иди... чимскорше... щобъ я тебе не бачивъ — вôдозвавъ ся урываным голосомъ до стоячого сына. — Не думай, що гнѣваю ся, я лякаюсь тебе; коли про тебе думаю, розумъ трачу. Ты мôй одинакъ. Чей знаєшь, яку надѣю мавъ я на тебе, знаєшь, якъ я тебе люблю. Але побачивши сльозы въ моихъ очахъ, ты не думай собѣ, що они за тобою явили ся на лици, котре нѣколи не плакало. Бо хочь бы я знавъ, що се булобъ для мене найбôльшимъ ударомъ, колибъ ты згинувъ, то я похиливши голову сказавъ бы: „Богъ давъ, Богъ взявъ, нехай имя Єго буде благословене.“ Колибъ я знавъ, що ты и твои шаленѣ товаришѣ згинете роздратованѣ, то я спинивъ бы слезу, що являєсь згасити огонь палаючихъ очей, але кровь ваша буде проклономъ для тои землѣ, на котру впаде. Смерть ваша буде смертю двохъ краѣвъ*).

— Умруть и воскреснуть знову.

— Неправда! Обманюєте самѣ себе, коли думаєте, що знищивши давнє, збудуєте нове. Святотатцѣ, хто вамъ давъ право кусити Бога долею вôтчины? Хто вамъ казавъ вôдкинути то, що маєте, въ замѣну за то, чого що лишь сподѣваєте ся. Чи-жь безъ причины боролo ся стôлько чесныхъ и смѣлыхъ людей сотки лѣтъ о тои старый падаючій будынокъ? Чи они не були добрыми сынами вôтчины, не були смѣлыми хоробрыми людьми? Чи товаришѣ твои, высвистуючи на соймѣ журливого патріота, лучше може люблять вôтчину, нѣжь мы, що зъ поколѣня въ поколѣнє жертвували ѣй кровь и наше майно, а въ потребѣ терпѣли й ганьбу, кобы лишь удержати єѣ при житю. Хочь у нашихъ рукахъ нарôдъ нездужавъ, але живъ; вы обѣцяєте єму славу, але имя сеи славы „смерть.“

— Може бути. Для себе можемо втратити вôтчину, але натомѣсть дамо єѣ десятиміліоновому населеню, народови, що дотеперь бувъ нашимъ, а таки чужимъ на батькôвскôй земли.

— Мрѣя! Нарôдъ сей не розумѣє васъ и се не може бути инакше. Єму нѣколи й не снило ся се, чимъ вы єго хочете обдаровати. Крôмъ вытревалости треба народови добробиту. Спытай першого лучшого зъ моихъ пôдданыхъ, чи може є хочь оденъ, котрого бы я оставивъ о голодѣ або давъ загинути єго роднинѣ, котрому бы я не помагавъ въ потребѣ, або бувъ несправедливымъ? Не почуєшь нѣ однои скарги. Тогды менѣ скажи, що поступаю собѣ зъ нимъ несправедливо, бо єго не вôдкликую вôдъ плуга и не пытаю о думку въ справахъ законодавства, конституціѣ и адміністраціѣ Буде на тебе здивовано дивити ся, але може бути, що однои ночи нападе на мене зъ гнѣвомъ и запалить менѣ дахъ надъ головою.

— Тому винна облуда нашого вѣка. Що нарôдъ не розумѣє высшихъ думокъ, тому виннѣ и хибы минувшихъ вѣкôвъ. Нехай лишь нарôдъ стане свобôднымъ, нехай лишь стане чоловѣкомъ, такъ якъ инші, тогды зрозумѣє тѣ думки, котрыхъ нинѣ зрозумѣти не може.

— Але ся свобода позбавить житя сто тысячѣвъ людей.

— Може й справдѣ. Я навѣть пересвѣд-

*) Се вôдносить ся до угорского повстаня 1848 р.

вôдъ давна наставали у Вашінґтонѣ на то, щобы Сполученй Державы загорнули сй островы, але тй державы не хотѣли самй до такого дѣла брати ся. Теперь же, коли самъ народъ домагае ся того, то рѣчь певна, що пôвнôчна Америка на то пристане и забере островы. Европейскй державы особливо же Анґлія ледви чи схотять спротивити ся тому, позаякъ найбôльшй посѣлости на островахъ суть въ рукахъ т. зв. цукровыхъ бароновъ американьскихъ.

Переглядъ політичный.

Оногды вôдбула ся пôдъ проводомъ Є. Вел. Цѣсаря рада міністровъ, котра займала ся предкладаными змѣнами проґрамы бôльшости парляментарнои. Є. Вел. Цѣсарь припявъ змѣны предкладанй міністерствомъ. Вчера розпочали ся наново переговоры гр. Таффого зъ проводирями партій. Въ конференціи взяли участь: ґр. Таффе, дръ Ґавчь, ґр. Кінбурґъ, Яворскій, Гогенвартъ и Пленеръ.

Всѣ галицкй облиґации индемнізаційнй будуть зъ днемъ 1 лютого выповѣдженй, а дня 1 мая выплатить ся за нихъ капіталъ. Дотычне розпоряджене мае вже появити ся завтра.

Зъ Берлина доносять, що зъ нагоды гостины россійского наслѣдника престола въ Берлинѣ, вôдбула ся межи царемъ а цѣсаремъ Вільгельмомъ вымѣна дуже сердечныхъ листôвъ.

Новинки.

Львôвъ дня 31 сѣчня.

— **Погорѣльцямъ громады Романôвка**, въ повѣтѣ тернопôльскôмъ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 300 зр. за помоги.

— **Именованя.** Концепістъ почтовый въ Міністерствѣ торговлѣ Маріянъ Биляньскій именованый комісаремъ почтовымъ у Львовѣ.

— **Вôдзначене.** Є. Вел. Цѣсарь надѣливъ Віцепрезидента Намѣстництва у Львовѣ п. Ивана Лідля хрестомъ командорскимъ ордеру Франць Йосифа зô звѣздою.

Є. ц. к. Выс. Найдост. Архікн. Леопольдъ Сальваторъ выѣхавъ до Віяреджіо, де померла нагле Єѣ кор. Выс. княг. Марґарита Мадридска, зъ роду княг. Пармы, мати Найдост. Архікняг. Блянки.

— **Стипендіѣ.** Выдѣлъ краевый розписавъ конкурсъ на пять стипендій зъ галицкого фонду краевого, почавши вôдъ другого пôвроку сего року шкôльного, а именно конкурсъ на 300 зр., два по 350 зр. а два по 500 зр. рôчно. Стипендіѣ тй призначенй выключно для убогихъ Русинôвъ и Полякôвъ, що ходять до середныхъ або высшихъ шкôлъ торговельныхъ въ Австріи.

— **Оголошене ц. к. краевои Рады шкôльнои.** Екстерністы и екстерністки, котрй не покôнчили наукъ въ публичнôй школѣ выдѣловôй, лише приготовляли ся дома або въ закладахъ, що не мають права выдавати важнй свѣдоцтва, можуть для одержаня свѣдоцтва зъ покôнченои школы выдѣловои здавати испытъ приватный лише въ однôмъ речинци, а то зъ кôнцемъ кождого року шкôльного, почавши вôдъ 16 червня. О допущене до того испыту мають петенты зголошувати ся до дирекціѣ выдѣловои школы, въ котрôй думають здавати испытъ, однакъ не пôзнѣйше, якъ до 15 червня кождого року. Пôзнѣйшихъ зголошень дирекціямъ выдѣловыхъ шкôлъ пôдъ жаднымъ условемъ приймати не можна. Въ случаяхъ, що заслугують на увзгляднене, въ котрыхъ розходилось бы о припущене до испыту въ речинци вчаснѣйшôмъ або пôзнѣйшôмъ, потрѣбный есть дозвôлъ ц. к. краевои Рады шкôльнои.

— **Новй пляны науки** для галицкихъ шкôлъ народныхъ и женьскихъ выдѣловыхъ, выготовленй ц. к. краевою Радою шкôльною, потвердивъ п. Міністеръ просвѣты рескриптомъ зъ дня 13 сѣчня 1893 р.

— **Митроп. Ординаріятъ** рѣшивъ курендою до ч. 50 орд зъ с. р. перенести праздникъ Трехъ Святителѣвъ припадаючій сего року въ недѣлю мясопустну, на попереджаючій день 10 лютого (пятниця) и той день а не 11 лютого (субота) мае бути обходженый яко свято.

— **Вôдозва до рускихъ спѣвакôвъ.** Проф. Н. Вахнянинъ оголосивъ въ „Дѣлѣ“ таку вôдозву до нашихъ спѣвакôвъ: „Дня 19 лютого вôдбудесь у Львовѣ въ сали „Дому Народного“ концертъ въ честь папы. Въ тôмъ концертѣ возьме участь богато силъ артистичнихъ краю нашого. Зъ товариствъ возьмуть участь: „Бояны“ львôвскій и перемыскій, вôдтакъ хоръ питомцѣвъ ген. семінаріѣ духовнои, бурсы: Ставропіґійска та „Народного Дому“, ученики ґімназіѣ рускои и ще деякй аматоры спѣву. Надѣятись, що число участникôвъ дôйде 150 або и бôльше. На концертѣ будуть выконанй: Подвôйный мѣшаный хоръ „Тебе Бога хвалимъ“ Бортняньского и Матюка имнъ для папы. Концертъ потреває малу годинку. Чи-жь мали бы вôдтакъ рускй спѣваки розôйтись? Нѣ! По концертѣ всѣ спѣваки лишать ся въ великôй сали „Дому Народного“ и почнуть концертъ о пальму первеньства. Въ тôй цѣли смѣю просити пп. діріґентôвъ поодинокихъ хорôвъ, щобъ зволили на сей вечеръ пôдготовити деякй куснѣ хоральнй, дуеты, соля пôсля вподобы, а все то буде вставлене въ проґраму товарискои забавы чи комерсу поконцертового. Продукціѣ не потребують бути довгй та вышуканй, а най бы лишь були старанно выведенй и дали намъ образъ степени розвою нашихъ силъ спѣвочихъ. Чвôрки, вôсѣмки, шѣснацятки можуть продукуватись и выдирати собѣ взаимно пальму первеньства. Будуть се олімпійскй игрища въ мініатурѣ на поли музыки Выбрана комісія означить вôдтакъ, кому признати першеньство. Нашихъ панъ просимо при тôмъ и о продукціѣ фортепяновôй; панôвъ о деклямаціѣ гумористичнôй. Добра кухня и пивниця „Нар. Торговлѣ“ зроблять свое, щобъ пôддержати гуморъ. А найбôльшимъ хôсномъ для насъ буде то, що свѣтъ нашъ артистичный пôзнасть себе взаимно, и розбудить та пôддержить охоту до плеканя музики, тои штуки, котра, якъ кажуть знатоки, зрослась зъ душею Русина. Надѣюсь, що пп. діріґенты хорôвъ дану нагоду зволять выкористати всесторонно.“

— **Выдѣлъ „руского товариства педаґоґічного“** рѣшивъ на 7-мôмъ засѣданю дня 20 грудня поробити заходы заснованя філіѣ товариства въ Дрогобычи. Принято до вѣдомости, що п. Залѣзко учитель зъ Урлева дарувавъ до музея товариства руско-польскій букварь зъ 1848 року, а п. Ив. Косарь учитель зъ Русилова руску граматику Добряньского. Рѣшено злучити адміністрацію часописей „Дзвôнка“ и „Учителя“ та принято въ членьі: о. Зубрицкого зъ Лисиничь, Мих. Грицака учителя зъ Ператина и Андр. Пôдгайного учителя зъ Немелова. — На 8-мôмъ засѣданю тогожь товариства, котре вôдбуло ся дня 12 сѣчня, обговорювано передовсѣмъ справу участи товариства педаґоґічного въ загальнôй выставѣ краевôй въ 1894 р. По довшôй діскусіи надъ сею справою рѣшено упросити проф. Тисовского, щобы займивъ ся призбиранемъ потрѣбныхъ информацій що до сеи справы и щобы на слѣдуючôмъ засѣданю здавъ выдѣлови справу зô своихъ заходôвъ. Вкôнци передано адміністрацію часописей „Дзвôнка“ и „Учителя“ проф. Грушкевичеви. Слѣдуюче засѣдане назначено на день 1 лютого.

— **Выдѣлъ „Руского Касина“ въ Стрыю** запрошуе отсимъ вп. Землякôвъ зъ ихъ родинами на вечерокъ зъ танцями, якій устрою въ недѣлю дня 5 лютого въ власнôмъ локали. Вступъ вôдъ особы 1 зр., білетъ фамілійный 3 зр. Початокъ о 8-ôй годинѣ вечеромъ. — Позаякъ се одинокй вечерницѣ сихъ мясницъ, то хто мае охоту забавитись та провести кôлька годинъ въ веселôмъ товариствѣ, нехай користае зъ сеи нагоды и на сей день поспѣшить до Стрыя.

— **За упокôй душѣ бл. п. Володимира Барвѣньского** вôдбуде ся въ четверъ дня 2 лютого заходами родины покôйника поминальне богослуженє въ церкви сс. Василіянокъ при ул. Зибликевича у Львовѣ, на котре родина всѣхъ знакомыхъ и почитателѣвъ покôйного запрошуе.

— **Вôдпоручники вдовичо-сирôтского фонда перемыскои епархіѣ** вôдбули зборы тому тыждень. На зборахъ явило ся 31 вôдпоручникôвъ, 8 деканатôвъ не було заступленыхъ. Зъ важнѣйшихъ ухвалъ годить ся згадати про змѣну статутôвъ въ тôмъ напрямѣ, щобы рôчнй вкладки були правильно плаченй и щобы священикамъ, не платячимъ вкладокъ, вôдобрано всякй права до фонда. Зô справозданя управляючои комісіѣ показало ся, що перемыскій вдовичо-сирôтскій фондъ выносить теперь 145.000 зр., зъ чого въ „Заведенію рôльничо креди-

---

ченый, що плодôвъ тыхъ змагань не буду збирати нѣ я, нѣ навѣть мôй наслѣдникъ; знаю, що зъ тыхъ, котрй нинѣ мають таке голосне имя, за кôлька лѣтъ не буде жити нѣ оденъ, а за тыми, що згинули, не поплыве нѣ одна слеза и слава, а може ганьба и гôрке прокляте спôчне на ихъ порохахъ. Однакъ прийде часъ, котрый на основахъ ними заложеныхъ поставить сей величезный будынокъ и осудить справедливо тыхъ, що жертвували себе для щастя будучихъ поколѣнь... Гарно то згинути для вôтчины, але убивати для вôтчины, сходити въ могилу зъ проклономъ тысячѣвъ людей, померти для справы тыхъ тысячѣвъ и бути погордженымъ, проклятымъ, то рѣчь величезна, апостольска.

— Сыну! сыну мôй единый! — крикнувъ батько плачучи, упавъ на груди молодця и гôрко заплакавъ въ розпуцѣ. — Чи бачишь тй сльозы?

— Бачу, отче. Першій разъ въ житю бачу у тебе сльозы. Душа моя вгинае ся пôдъ тягаромъ тыхъ слѣзъ. Маешь чого плакати надô мною, бо не принесу твоѣй сивôй головѣ радости, славы, а таки я пôду. Идея сильнѣйша якъ бажане славы, бôльша якъ любовь вôтчины розсвѣчуе менѣ душу, а що та вѣра сильна, доказъ на те, що я мимо твоихъ слѣзъ — вôдходжу.

— Иди! — зойкнувъ зломаный батько.— Може згинешь и не побачу тебе бôльше, може вернувши не застанешь уже рôдного дому и не найдешь могилы, пôдъ котрою спочивати-ме батько твôй. Знай, що я тебе не проклинавъ нѣ самъ вмираючи, нѣ въ хвили твоеѣ смерти. Оставь мене!

Батько вôдвернувъ ся и давъ знакъ сынови, абы вôдôйшовъ.

Мовчки выйшовъ сынъ зъ комнаты. Ряснй сльозы заливали єму очи: вôнъ плакавъ тогды, коли тыхъ слѣзъ нѣхто не видѣвъ, а коли при першôмъ кроцѣ забренѣла шабля, на лице молодця вернула давна холодна резиґнація, а на мѣсце слѣзъ явилась вôдвага.

Побѣгъ попращати ся зô своимъ стрыемъ Осипомъ.

Той сидѣвъ середъ родины. Близнята бавили ся коло его нôгъ на земли, вôнъ самъ бавивъ ся зъ дитятемъ, передъ котрымъ ховала ся мати и котре голосно смѣяло ся, якъ лише голова матери явила ся поза крѣсломъ батька.

Бренькъ шаблѣ Емерика перебивъ забаву родины. Близнята побѣгли на зустрѣчь стрыя, подивляючи его шаблю, коли тымчасомъ дитина на рукахъ почала плакати, побачивши молодця въ уніформѣ и не спознавши его.

— А тихо, дитино, тихо! — втихомирювала мати дитину, вôдбираючи еѣ вôдъ батька. — Стрыйцьо иде на войну и принесе тобѣ золотого коника.

Осипъ стиснувъ руку молодця и сказавъ: — Нехай Богъ тебе провадить! — а потôмъ додавъ тихо: — Ты найвôдважнѣйшій въ цѣлôй родинѣ. Добре робишь.

Вôдтакъ поцѣлували его всѣ по черзѣ и пустили дальше середъ веселого крику.

Звôдси пôшовъ вôнъ до бабусѣ. По дорозѣ стрѣтивъ ся зъ другимъ стрыемъ, зъ тымъ великаномъ; той обнявъ его мовчки и утѣкъ не промовивши нѣ одного слова, не выдавши зъ себе нѣякого голосу.

Старушка сидѣла въ крѣслѣ зъ поручами на колечкахъ, бо она вже здавна не могла ходити. На бренькъ шаблѣ спытала ся: хто прийшовъ?

Мала, ясна дѣвчинка, зъ румянцемъ на личку и сильно бючимъ серцемъ, вôдповѣла: — Емерикъ.

Зъ якимъ одушевленемъ, зъ якимъ чутемъ вымовила то имя!

Дѣвчина почула, що сей парень есть для неѣ чимсь бôльше, якъ далекимъ своякомъ и саме для того, що далекимъ, то чуте, котре наводить на неѣ мрѣѣ, есть чимсь бôльше, якъ братньою любовію.

Въ комнатѣ крôмъ нихъ була и вдова въ жалобѣ и той сидячій калѣка зô змарнѣлымъ лицемъ.

— По що тобѣ шаблѣ, Емерикъ? — спытала дрожачимъ голосомъ старушка. — Ой, лихій то свѣтъ, лихій! Хто зможе вôдвернути вôдъ насъ се, чого Господь забажавъ? Нинѣ въ снѣ розмовляла я зновъ зъ моими покôйниками. Здавалось менѣ, що приходять у зброѣ и кличуть мене до себе. Я готова, зъ покорою вôддаю Богу духа мого. Минувшои ночи видѣла я два разы выписаный огненными числами

товѣмъ" есть 9.900 зр. Вдовы одержать въ сѣмъ роцѣ по 60 зр. а сироты по 30 зр. пôдпомоги. Змѣненый статутъ рѣшено внести до ординаріату и до Намѣстництва до потвердженя. На зборахъ бувъ також и преосв. дръ Юліянъ Пелешъ, котрый въ своѣй бесѣдѣ заявивъ, що буде старатись всѣми силами о пôднесенє фонда, бо знає нуж денне положенє вдôвъ и сиротъ по священикахъ.

— **Змѣна властителѣвъ.** Добра Микулинцѣ, въ повѣтѣ снятиньскôмъ, купивъ вôдъ п. Едмунда Швірха п. О. Хеулъ за 280.000 зр.

— **П. Теодоръ Бучиньскій** зô Збаража просить насъ оголосити, що товариство „Днѣстеръ" именувало его своимъ аґентомъ на Збаражъ и округъ.

Господарство, промыслъ и торговля

Якъ обходити ся зъ дôйными коровами?

Многі досвѣды показали, що коли корова має давати богато молока, то не досыть лишь добре еѣ доглядати, давати ѣй добре ѣсти и держати зимою въ теплôй стайни, але ще й треба умѣти зъ нею обходити ся. То середъ нашихъ обставинъ може й найважнѣйша рѣчь. У насъ можна неразъ побачити, що не лишь дѣвка вôдъ коровъ въ бôльшôмъ господарствѣ, але й сама ґаздиня въ господарствахъ селяньскихъ злостить ся на корову, бо та не хоче припустити молока: она зъ разу гладить корову та просить еѣ: „Сивулька", чи тамъ „лыса" припусти! — а коли сивулька або лыса не хоче припустити, то ґаздиня або дѣвка сердить ся та бє корову, а вôдтакъ ще й пытає: „Чи припустишь вже разъ, чи нѣ?" А корова якъ бы у вôдповѣдь на то ще тымъ бôльше не хоче припустити. Ґаздиня чи дѣвка вôдъ коровъ вертає тогды люта изъ стайнѣ та нарѣкає и каже, що коровѣ щось стало ся, бо пѣякъ не хоче припустити; хтось видко „наврочивъ" еѣ. А то ось въ чôмъ причина того: въ тôмъ, що не обходять ся зъ коровою такъ, якъ потреба. Щобы коровы при добрôй впрочôмъ годôвли давали досыть молока, треба головно ось на що уважати:

1. щобы въ певныхъ порахъ дня мали коровы повный спокôй въ стайни, а щобы въ тыхъ порахъ нѣхто до нихъ не заходивъ, хиба лишь той, що коло нихъ ходить, и то всего лишь разъ; — 2. щобы до стайнѣ не заходивъ нѣхто чужій, а такожъ щобы не залазили до стайнѣ псы або свинѣ, котрѣ не дають коровамъ спокою; — 3. щобы въ стайни бувъ и тогды спокôй, коли служба обходить коровы; — 4. щобы пôдчасъ подою не розмавляти, не спѣвати, або не выкрикувати; — 5. доєнє и годованє коровъ повинно вôдбувати ся заедно въ одну и ту саму пору, бо лишь тогды будуть коровы мати такъ потрѣбный спокôй.

Кождый господарь, котрый держить хочь бы лишь кôлька дôйныхъ коровъ, може такъ подѣлити часъ, що на 24 годинъ мали бы они бодай два разы черезъ довшій часъ повный спокôй. До доброго стравленя пашѣ и вытворепя зъ неѣ молока, потребує, бачите, корова повного спокою и длятого не треба еѣ нѣчимъ дразнити. Навѣть малый неспокôй стає ся причиною того, що корова дає менше молока. Въ однôмъ чеськôмъ господарствѣ зроблено ось якъ якій досвѣдъ. Тамъ доѣло ся 72 коровъ, а въ стайни мусѣвъ бути якъ найбôльшій спокôй. Пôдъ коровы стелило ся такъ, що гнôй выкидавъ ся лишь разъ на два мѣсяцѣ, але тогды треба було выкидати его черезъ три дни. Звычайно давали коровы 43 літеръ молока; за кождый же разъ, коли прийшло ся выкидати гнôй и коровы не мали спокою, давали вже лишь 29 літеръ, отже о 14 літеръ менше, хочь завсѣгды були однаково годованѣ. А 14 літеръ на день, то значить 5110 літеръ на рôкъ; рахуймо же літру свѣжого молока по 5 кр., то выйде зъ того на рôкъ 306 зр. страты!

Люде, що не ходять коло коровъ, не повинпѣ заходити до стайнѣ, де стоять коровы, особливо же, коли въ стайни стоить корова що має теля; така корова заразъ боить ся, зачинає рычати и страшить ще другѣ коровы. Не треба такожъ на коровы кричати, а ще гôрше, коли ихъ бє ся. Длятого то нема нѣчого гôршого, якъ коли коло коровъ ходять люде, що чого небудь улютять ся и заразъ дають то почути коровѣ; корова тогды налякає ся, стане уперта и анѣ каплѣ молока не припустить. Тымъ то й поясняє ся, длячого н. пр. одна служниця може выдоѣти якусь корову лѣпше, якъ друга, хочь впрочôмъ обѣ умѣють доѣти; одна зъ нихъ, бачите, умѣє обходити ся зъ коровою, а та еѣ любить и дасть ѣй бôльше молока, друга зле обходить ся зъ нею, корова еѣ не любить и не дає молока.

Недавно тому роблено въ Америцѣ такѣ пробы: Чотиры коровы доѣвъ черезъ оденъ тыждень оденъ пастухъ, а черезъ другій тыждень другій пастухъ. Показало ся, що за кождый разъ, коли доѣвъ першій пастухъ, то й бôльше було молока и оно було маснѣйше; за кождый разъ можна було зъ того молока зробити 5 фунтôвъ масла бôльше. Другій пастухъ нѣколи не надоѣвъ тôлько молока и оно не було такъ масне: коровы ему все менше припускали, якъ першому. Показало ся, що першій пастухъ обходивъ ся лѣпше зъ коровами и черезъ то приспорювавъ господареви рôчно около 200 зр. зыску.

Наконецъ треба ще й на то звернути увагу, щобы коровы о скôлько можна держати чисто. Насампередъ треба добре зъ пôдъ нихъ зачищувати и добре пôдстелювати, а вôдтакъ що дня хочь бы лишь сухимъ вѣхтьомъ обтирати боки и черево ажъ до вѣмени. Коли бъ налѣпило ся лайна, то треба его змывати водою, а найлѣпше обтинати довгій волосъ по бокахъ а такъ само и хвôстъ, а тогды лайно не буде такъ мôцно налипати. Передъ кождымъ подоемъ треба такожъ вѣмя и дôйки добре обмыти. Тымъ способомъ буде ся не лишь корову удержувати чисто и она буде здоровѣйша та буде давати бôльше молока, але й молоко буде чисте, та не буде его чути гноѣвкою, якъ неразъ буває зъ тымъ молокомъ, де коло коровы не ходять чисто.

— **Пôйло зъ заквашеного ґрису.** Оденъ господарь робивъ для трохъ своихъ коровъ пôйло зъ ґрису розмѣшавши его зъ водою и дававъ его черезъ 14 днѣвъ коровамъ та мѣривъ за той часъ докладно, кôлько мавъ вôдъ нихъ молока. По чотирнацяти днахъ прилагоджувавъ вôнъ вже день наперепъ ґрисъ до пôйла въ той спосôбъ, що розмѣшавъ его трохи зъ лѣтеплôмъ и додавъ квасного тѣста. Таке пôйло дававъ вôнъ коровамъ зновь черезъ 14 днѣвъ и зновь мѣривъ докладно молоко вôдъ нихъ. Показало ся, що коровы дали симъ другимъ разомъ за 14 днѣвъ 24 лѣтеръ молока бôльше. Абы ще лѣпше переконати ся, дававъ вôнъ знову черезъ 14 днѣвъ пôйло зъ звычайного ґрису а коровы стали заразъ давати менше молока. Безрогамъ въ кармнику такожъ лѣпше давати пôйло зъ заквашеного ґрису якъ зъ незаквашеного.

— **Ржу вывабити зъ бѣля** можна въ сей спосôбъ: яке небудь бѣлє, на котрôмъ суть плямы вôдъ ржѣ, треба насамперпедъ чисто выпрати; вôдтакъ бере ся то бѣлє ще мокре въ руки, посыпує ся пляму солею изъ заячои капустки (можна купити за пару крейцарôвъ въ кождôй аптицѣ) и держить ся надъ самою плямою цинову ложку, въ котрôй есть кипяча вода. Пляма вôдъ того заразъ щезне.

— **Абы позбутися стонôгъ** зъ хаты и пивниць найлѣпше есть поставити въ тôмъ мѣсци, де они найбôльше показують ся, березовѣ мѣтелки, на котрыхъ есть ще листє. Стоноги злѣзуть ся на день въ тѣ мѣтелки, а тогды треба ихъ зъ тыми хробами вложити въ кипятокъ и такъ нищити. Вôдъ часу до часу треба то повтаряти а стоноги зовѣмъ щезнуть.

— **Калєндарь церковный и господарскій.** Рускѣ свята: дня 19 (31) с. м. Макар. Єгип.; дня 20 (1) Евтимія. — Латиньскѣ свята: дня 31 с. м. Петра; дня 1 лютого Игнатія. — Всходъ сонця: дня 31 с. м. о годинѣ 7 мін. 35; заходъ о 4 год. 52 мін.; дня 31 о 7 год. 35 мін.; заходъ о 4 год. 55 мін. — Всходъ мѣсяця: дня 30 с. м. о — год. 25 мін.; заходъ о 11 год. 10 мін.; дня 1 о 1 год. 38 мін.; зах. о 11 год. 26 мін.— Станъ воздуха за минувшій добы числячи вôдъ 12 год. въ полудне дня 30 до 12 год. въ полудне дня 31 с. м.: середна теплота була — 1·8° Ц., найвысша — 0·0° Ц. (нинѣ въ полудне), найнизша — 3·8° Ц. въ ночи. Барометръ иде въ гору (769). Вѣтеръ буде полуднево-захôдный, слабый, теплота пôднесе ся до — 0° Ц., небо буде легко захмарене; буде погода.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 31 сѣчня. Кп. Фердинандъ болгарскій приѣхавъ вчера вечеромъ зъ Монахова. — Пôсля Vaterland-у одержавъ нунцій кардиналъ Ґалімберті велику ленту ордера св. Стефана.

Петербургъ 31 сѣчня. Царевичь вернувъ вчера передъ полуднемъ зъ Берлина.

Будапештъ 31 сѣчня. Въ угорскôй фабрицѣ карабінôвъ застрайкували всѣ робôтники. Они жадають подвысшеня платнѣ, на що директоръ Купъ не хоче пристати, бо робôтники мають добру платню, декотрѣ навѣть по 6 зр. на день. 1500 робôтникôвъ выйшло до сусѣдного села Ерсебетфальва.

За редакцію вôдповѣдая Адамъ Краховецкій

рôкъ 1848. Хто знає, що то буде. Недобрѣ то часы, недобрѣ. По що та шабля, Емерикъ? Вôйна буде.... Розмножили ся люде надто, не можуть помѣстити ся....

Емерикъ схиливъ мовчки голову и поцѣлувавъ старушку въ руку.

— Отже йдешь? Нехай тебе Богъ веде, а минаючи хрестъ по дорозѣ, не забудь зôтхнути до Господа житя и смерти — сказала сива бабуся, поклала руки на голову внука и шепнула: — Всемогучій нехай тебе благословить....

— И мôй чоловѣкъ бувъ такій молодый, гарный, коли я его втратила — зôтхнула жѣнка въ жалобѣ, а обнимаючи молодця, сказала: — Уважай на себе.

Малый калѣка зайшовъ ся вôдъ плачу, обнявъ колѣна брата и благавъ вымушенымъ голосомъ, щобы не бавивъ ся довго, бо вôнъ буде бояти ся дома.

Вкôнци прийшла черга попращати ся зъ Иванною. Зъ похилеными въ низъ очима, пôдôйшла она до молодця, що выдававъ ся ѣй такимъ гарнымъ, вôдважнымъ въ унiформѣ, и бѣленькою рукою пришпила ему до грудей пятибарвну кокарду: синьо-золоту и червоно-бѣло-зелену.

— Розумѣю — сказавъ зъ одушевленемъ молодець, притискаючи до серця любу дѣвчину. — Се краски Семигороду, злученѣ зъ красками Угорщины.

Дѣвчина позволила обняти ся, а коли обнимаючи еѣ руки розвинулись, сказала зъ жалемъ.

— Не забувай про мене!

— Жити не буду, коли тебе забуду.

Поцѣлувавъ дѣвчину въ чоло, сказавъ ще своякамъ: „Будьте здоровѣ!", наложивъ червоне чако на голову и выйшовъ.

Пôшовъ по сходахъ; шабля за нимъ бренѣла.

Въ малôй комнатцѣ на долѣ живъ старый своякъ; до него зайшовъ Емерикъ попращати ся. Чесный старый Семенъ додавъ ему вôдваги словами: — Ну, сыну, а убий же тамъ купу Туркôвъ.

— Мы не будемо зъ Турками бити ся — вôдповѣвъ молодець и усмѣхнувъ ся.

— Ну, то Французôвъ! — поправивъ ся старець зъ минувшого столѣтя.

Въ брамѣ ждавъ на него сѣдельничій зъ двома осѣдлаными кôньми.

— Менѣ тебе не треба. Можешь дома остати ся — сказавъ до него Емерикъ. — Взявъ одного коня за поводы, скочивъ на него, засунувъ пôдъ бороду перепаску вôдъ чака, вдаривъ коня острогами и поѣхавъ.

Коли доѣхавъ до хреста, то забувъ вправдѣ раду бабусѣ, але на думку прийшла ему ся мала русява дѣвчина. Вôнъ оглянувъ ся. Въ однôмъ вôкнѣ маяла бѣла хустина.

— То ты тамъ, моя потѣхо, ты спозираєшь за мною — шепнувъ Емерикъ, кинувъ у воздухъ два поцѣлуѣ рукою и пôгнавъ въ низъ стрôмкими закрутами.

(Дальше буде).

Инсераты („оповѣщеня приватнû") якъ для „Народнои Часописи" такъ також для Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Оречене хемічнои ляборатоpiѣ кор. стол. мѣста Львова.

Незрôвнану добрôсть тыхъ дутокъ доказуе отсе оречене хемічнои ляборатоpiѣ кор. стол. мѣста Львова.

Дутки гіґіенічнû **С. В Немойовского** не заключають въ собѣ нѣякихъ шкôдливыхъ здоровлю складовыхъ частей.

Ч. 18148. 1892.

До пана Степана Верушь **Немойовского,** фабриканта дутокъ циґаретовыхъ у Львовѣ.

Зъ порученя маґістрату зъ дня 24 марця 1892 ч. 19148 розслѣдôвъ я надôсланый Вами циґаретовый папіръ, означеный водною написею: **„С. В. Немойовскій"** и пересвѣдчивъ ся, що не мѣстить жадныхъ невластивыхъ складникôвъ и такъ пôдъ взглядомъ выдаваного проценту попелу якъ и повстаючого дыму вôдповѣдае зовсѣмъ всѣлякимъ вымогамъ гігіенічнымъ.

Зъ мѣскои ляборатоpiи хемічнои.

Львôвъ дня 30 марця 1892.

Видѣли въ президіи Маґістрату:

Мохнацкій в. р. президентъ. **Дръ М. Д. Вонсовичь** в. р. заприсяженый хемикъ мѣск. и суд.

До каждого пуделка дутокъ, заосмотреного фірмою **С В Немойовскій**, долучае ся повысше оречене хемічнои ляборатоpiѣ кор. стол. мѣста Львова.

Остерѣгае ся передъ наслѣдованемъ. 6

Набути можна въ склепахъ **С. В. Немойовского** у Львовѣ: Театральна 3, Ягайлоньска 6; въ Краковѣ Суконницѣ 28 и у всѣхъ значнѣйшихъ торговляхъ и трафікахъ.

Инсераты

(„оповѣщеня приватнû") якъ для „Народнои Часописи" такъ також для „Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" **Людвика Пльона**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

13

Галицкій Кредитовый Банкъ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

и опроцентовуе ихъ по

4½% на рôкъ.

Приготовлене на одноpочныхъ охотникôвъ

и до принятя въ

ц. и к. войсковû школы

починае ся въ приватнôй войсковôй приспособляючой школѣ — **3 лютого с. р.**

Frisch, Wien 1, Schottenbasteingasse 4.

директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., уперед проф. въ ц. и к. Академіи вôдъ жені и корпусѣ вôдъ мінъ и пр.

Проґрамы даромъ.

Изидоръ Воль

ул. Сикстуска ч. 6. у Львовѣ 4

для Галичины одинокій складъ россійского чаю заложеный въ 1870 р.

Побирае що тыждня свѣжû посылки дуже доброго чаю въ Москвы и поручае тойже пôсля долученого цѣнника.

Замовленя выконують ся точно и скоро, также за послѣплатою — опакованє франко.

Звертае ся особлившу увагу на три найлучшû сорты К. и С. Попова.

Цѣнникъ		зр.	кр.
	½ кільо		
Kaysor,	знамен. чорн.	1	60
	„ melange	1	80
Suchong	знаменитый	2	
	найлучш.	3	
	melange P.	3	
MELANGE, караванова		4	
Fu-czu-Fu,	Nr. I.	3	20
	„ II.	4	60
	„ III.	6	
К. и С. Попова	1 р. 60 1 фт.	2	16
	2 „ — „	2	70
	2 „ 50 „	3	40
Высѣвки,	знам. пôвъ кільо	1	60
	ff prima	1	80
	non plus ultra	2	50

Цѣны внижени

Щôтки до пазнôгтей — Щôтки до зубôвъ — Щôтки до фротерованя — Щôтки до мытя — Щôтки до волося — Щôтки до чищеня рѣчей — Губки — Люфы до натираня

Найлучша фарбка до бѣля

„Argentina" до чищеня начинь срѣбныхъ и нікльовыхъ заразомъ всякû артикулы домашнû щоденно для кождои ґаздинѣ потрѣбнû

Поручае

ДРОҐУЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ

ИВАНЪ ҐУРНЫЙ & ТАДЕЙ ПИЛЯРСКІЙ

Львôвъ, Готель Жоржа.

7 **Дешевше якъ всюды.**

Лише чарка старои житнои горѣвки хоронить вôдъ простуды

БАЛАБАНОВКА

дорôвнуе зовсѣмъ конякови.

Літеръ 90 кр.

поручае торговля

Кароля Балабана

у Львовѣ.

14

Дра Фридриха Ленґіля

БЕРЕЗОВЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Самъ вже сокъ, природный, вытѣкаючій зъ березы наверченои, уходивъ вôдъ запамятныхъ часôвъ за найлѣпше средство на красу; але хемічно по припису выналодця переробленый на бальсамъ, набирае вже майже чудесного дѣланя.

Якъ зъ вечера помастити нимъ лице або яке инче мѣсце на шкôрѣ, то вже на рано вôддѣлюе ся вôдъ шкôры майже незамѣтна лусочка, а шкôра сама стае свѣтло бѣлою и делікатною.

Сей Бальсамъ выгладжуе морщины на лици и вôспôвку и надае ему краску молодости; шкôрѣ надае вонъ бѣлôсть, делікатнôсть и свѣжôсть, въ найкоротшôмъ часѣ усторонюе веснянки, родимû плямы, червонôсть носа, вугры и всяку таку нечистоту шкôры.

Цѣна одного збанка вразъ зъ приписомъ ужитку зр. 1-50.

Дра Ленґіля **Бензове Мыло,**

найлагôднѣйше и для шкôры найпоснѣйше, кавалокъ по 60 кр.

Антикварска оферта.

МАЙЕРЪ, ЛЕКСІКОНЪ

4 (найновѣйше) выданє

16 елегантныхъ томôвъ оправленыхъ въ полотно, якъ новû, замѣсть

зр. 96 зр. 55.

M. Kuppitsch W-we, Wien, 1 Schottenring 8.

Зъ друкарнѣ Б. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.